

**การศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือก
เข้ารับราชการหรือภาคเอกชน
ของนักศึกษาในสาขาวิชาที่ขาดแคลน**

อุมาพร จันทศรี¹

1. บทนำ

ประเทศไทยกำลังก้าวไปสู่ประเทศไทยด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อรองรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ รวมทั้งผลิตเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อทดแทนการนำเข้า ซึ่งจะนำไปสู่การลดต้นทุน และสามารถแบ่งชั้นในตลาดโลกได้ แต่ที่ผ่านมา พบว่าขั้นขาดแคลนแรงงานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นจำนวนมาก จึงได้เร่งให้มีการผลิตบุคลากรในสาขาดังกล่าว โดยเฉพาะสาขาวิชาความคิดสร้างสรรค์ ในการช่วงปี พ.ศ. 2531-2532 รัฐบาลอนุมัติให้มีการเปิดการเรียนการสอนในวิทยาลัย มหาวิทยาลัยภาคเอกชนจำนวนมาก จากการศึกษาการเข้าสู่ตลาดแรงงานของผู้จบการศึกษาในสาขาวิชานี้ พบว่าส่วนใหญ่จะเข้าสู่ตลาดแรงงานภาคเอกชน(1) และจากรายงานของกองวิชาการ สำนักงาน กพ. ยังพบว่า บัณฑิตใหม่ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 69.7) ไม่ต้องการรับราชการ(2) รวมทั้งยังเกิดการย้ายแรงงานจากภาครัฐบาล (หรือรัฐวิสาหกิจ) ไปสู่ภาคเอกชน หรือที่เรียกว่า "ปัญหาสมองไหล"(3) ดังนั้น หากไม่หาทางแก้ไขแล้ว จะเป็นปัญหาต่อองค์กรในที่สุด

งานวิจัยนี้ จะมุ่งเน้นศึกษาเฉพาะนักศึกษาในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งรัฐบาลได้จัดให้เป็นสาขาวิชาที่ขาดแคลนตามระเบียบทบวงมหาวิทยาลัย ว่าด้วยการให้สูงเกินขีดความสามารถในการปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย (ฉบับที่ 2 พ.ศ.2534) โดยสนใจจะหาค่าสัดส่วนของนักศึกษาที่เลือกประกอบอาชีพในหน่วยงานรัฐบาล หรือในหน่วยงานเอกชนว่าแตกต่างกันมากน้อยเพียงใด มีค่าสัดส่วน ในการเลือกประกอบอาชีพในหน่วยงานรัฐบาลลดลงหรือเพิ่มขึ้นจากการศึกษาที่ผ่านมา นักศึกษานี้ ยังเป็นที่น่าสนใจต่อไปว่าในกลุ่มนักศึกษาที่เลือกประกอบอาชีพในหน่วยงานรัฐบาล หรือในหน่วยงานเอกชนมีความแตกต่างกันในด้านประดิษฐ์บ้างหรือมีเหตุผลหรือปัจจัยที่สำคัญใดบ้าง ทำให้ตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพในสองหน่วยงานที่ต่างกัน ผลการศึกษาที่ผ่านมาพบว่าเหตุผลที่นักศึกษาเลือกประกอบอาชีพในหน่วยงาน

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชาสถิติประยุกต์ คณะวิทยาศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง

รัฐบาลคือ ความมั่นคงคือกว่าอาชีพอื่น และเหตุผลที่เลือกประกอบอาชีพหน่วยงานเอกชน คือ รายได้(4) nondiscriminatory ปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ ผู้ง่ำแย่ในทางอาชีพต่างกัน คือ นักศึกษายาชัยให้ความสำคัญกับอาชีพที่มีคุณประโภชน์ต่อประเทศาดมากกว่า ส่วนนักศึกษาหญิงให้ความสำคัญแก่ความมั่นคงของอาชีพ ปัจจัยทางครอบครัว พนวณ นักศึกษาที่มีบิดาจนการศึกษาระดับเดียวกันจะมีความนุ่งประดูรณาทางอาชีพในลักษณะอาชีพเดียวกันและแตกต่างไปจากนักศึกษาที่มีบิดามีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันไป ผู้ที่มีบิดามีรายได้นานก็จะสนใจอาชีพอื่นที่มิใช้อาชีพในหน่วยงานรัฐบาล ต่างจากผู้ที่มีรายได้น้อยซึ่งมักสนใจที่จะประกอบอาชีพในหน่วยงานรัฐบาลมากกว่า นอกจากนี้คาดของครอบครัวซึ่งมีอิทธิพลต่อความนุ่งประดูรณาทางอาชีพของบุตรสาว(5) และขั้นนีการศึกษาของพัชราภา วงศ์สุวรรณ(6) ซึ่งได้รวมรวมค่านิยมที่สำคัญในการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยได้ 9 ประการ อาจสรุปได้เป็น 3 กลุ่ม กลุ่มแรก แรงจูงใจเกี่ยวกับผลประโยชน์ ได้แก่ รายได้ เกียรติ อนาคตที่มั่นคง กลุ่มที่ 2 คือ แรงจูงใจเกี่ยวกับตนเอง ได้แก่ ได้ใช้ความรู้ ความสามารถ ความคิดเห็น และมีอิสระในการทำงาน กลุ่มที่ 3 คือ แรงจูงใจเกี่ยวกับบุคคลอื่น เห็นการได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น การมีโอกาสได้ช่วยเหลือผู้อื่น

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น รัฐบาลมิได้นิ่งนอนใจ ได้มีการปรับเงินเดือนข้าราชการไปแล้วถึง 2 ครั้ง ในเวลาไม่เรียบกัน (พ.ศ.2531 และ พ.ศ. 2534) เพื่อยุ่งใจให้บุคคลสนใจเข้ารับราชการ และยุ่งใจให้บุคคลที่ทำงานราชการอยู่แล้วไม่棄ทิ้งไปทำงานหน่วยงานเอกชน แต่เมื่อเทียบระบบเงินเดือนกับของหน่วยงานเอกชนแล้ว ก็ยังอยู่ในระดับต่ำกว่ามาก ถ้าการแก้ปัญหาคัวชีวิธีนี้ ยังไม่สามารถยุ่งใจให้คนอยู่กับหน่วยงานรัฐบาลหรือเข้ารับราชการ ก็จะทำให้รัฐบาลขาดคนมีความรู้ความสามารถ

การศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้ารับราชการหรือหน่วยงานเอกชนของนักศึกษาในสาขาวิชาศาสตร์และเทคโนโลยีในครั้งนี้จะเป็นแนวทางให้ภาครัฐบาลสามารถดำเนินการแก้ไขปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพให้เหมาะสม เพื่อที่จะสามารถยุ่งใจให้บุคคลที่มีความรู้ความสามารถ เข้ารับราชการ และอยู่ทำงานกับหน่วยงานรัฐบาลตลอดไป

2. วัตถุประสงค์

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญดังต่อไปนี้

- เพื่อกำนัณหาค่าสัดส่วนของนักศึกษาในสาขาวิชาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ตัดสินใจจะเลือกประกอบอาชีพในหน่วยงานรัฐบาลและในหน่วยงานเอกชน เพื่อเปรียบเทียบกับสถิติในรายงานวิจัยที่ผ่านมา
- เพื่อรับเงินเดือนขั้นแรกที่นักศึกษาในสาขาวิชาศาสตร์และเทคโนโลยี ต้องการ
- เพื่อวิเคราะห์หาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพในหน่วยงานรัฐบาลและหน่วยงานเอกชน ของนักศึกษาในสาขาวิชาศาสตร์และเทคโนโลยี

๑. เพื่อเริงค์ดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเดือกประกอบอาชีพในหน่วยงานรัฐบาล และในหน่วยงานเอกชน
๒. เพื่อทราบพัฒนาศักยภาพ ๔ ไปของนักศึกษาในสาขาวิชาศาสตร์และเทคโนโลยี ต่อภาพพจน์ต่าง ๆ ในหน่วยงานรัฐบาลและในหน่วยงานเอกชนและความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการแก้ไขปัญหาสมองให้ลุดของภาครัฐบาล

๓. ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาชั้นปีที่ ๔ ซึ่งจะดำเนินการศึกษาในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๓๖ ในสาขาวิชาศาสตร์และเทคโนโลยีของมหาวิทยาลัยของรัฐทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและเขตภูมิภาค โดยมีข้อมูลการวิจัย คือ ศึกษาเฉพาะนักศึกษาในคณะวิศวกรรมศาสตร์และคณะวิทยาศาสตร์ และจะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) โดยกำหนดขนาดตัวอย่างที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ ๙๕ และยอมให้มีความคลาดเคลื่อนระหว่างค่าสัตส่วนที่ประมาณได้กับค่าจริง ๐.๐๓ ได้ขนาดตัวอย่าง ๑๐๘๗ คน ใช้วิธีการจัดสรรตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากร (Proportional allocation) ได้จำนวนตัวอย่างที่ทำการศึกษาแยกตามเพศ คณะ และมหาวิทยาลัย ดังตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ จำนวนตัวอย่างที่แยกตาม เพศ คณะ และมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัย/สถาบัน	คณะวิศวกรรมศาสตร์		คณะวิทยาศาสตร์		รวม
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
เกษตรศาสตร์	๙๖	๑๓	๑๗	๒๐	๑๔๖
อุตสาหกรรม	๘๕	๒๔	๓๗	๓๗	๑๘๓
ธรรมศาสตร์	๑๓	๒	๘	๒๗	๕๐
นิติศาสตร์	-	-	๖	๑๒	๑๘
ศิลปากร	-	-	๑๓	๑๘	๓๑
กรีนเอนิทริโวโรเเพร์สานมิตร	-	-	๑๕	๒๐	๓๕
พระจอมเกล้าลาดกระบัง	๘๖	๑๙	๒๐	๑๖	๑๔๑
พระจอมเกล้าพะเยาเหนือ	๔๐	๑	๑๖	๙	๖๖
พระจอมเกล้าธนบุรี	๙๕	๑๐	๒๑	๔	๑๓๐
สงขลานครินทร์	๔๓	๘	๑๑	๒๐	๘๒
ขอนแก่น	๗๓	๘	๑๒	๑๐	๑๐๓
เชียงใหม่	๔๒	๖	๒๕	๒๙	๑๐๒
รวม	๕๗๓	๙๑	๒๐๑	๒๒๒	๑๐๘๗

สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล โดยการสร้างแบบสอบถามได้อ้าศัทธาณิวัจช์ที่เกี่ยวข้อง สามารถสรุปข้อมูลในแบบสอบถามได้ดังนี้

- 1) ข้อมูลส่วนบุคคล เช่น เพศ เกษตรและลี้ ประเภทการเข้ารับการศึกษา (สอนผ่านทางทบวงฯ หรือ สอนโควตาของมหาวิทยาลัยนั้น ๆ) ภูมิลำเนา มีลักษณะเป็นด้วยของตัวเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ มีอุดมการณ์ มีความรับผิดชอบ และขอบความมั่นคงหรือแสวงไขความก้าวหน้ายเพียงใด (ซึ่งใช้ข้อมูลมาหลาย ๆ ข้อ ด้านในแต่ละเรื่อง) และให้เลือกดัดสินใจจะประกอบอาชีพในหน่วยงานรัฐบาล หรือเอกชนและเงินเดือนที่นั้นแรกที่ต้องการ
- 2) ข้อมูลทางครอบครัว เช่น อาชีพพ่อค้าแม่ค้า การศึกษาปัจจุบันของพ่อค้าแม่ค้า รายได้บิดามารดา จำนวนที่น้องในครอบครัว เป็นดัง
- 3) ข้อมูลทางด้านความคิดเห็นต่อภาพพจน์ของหน่วยงานรัฐบาล และเอกชน โดยใช้คำตามเหมือนกันทุกข้อถ้า เช่น มีระบบเงินเดือนดีมากน้อยเพียงใด มีระบบสวัสดิการดีมากน้อยเพียงใด มีเกียรติและสถานภาพทางสังคมสูงมาก น้อยเพียงใด ฯลฯ รวมทั้งสิ้น 16 ข้อถ้าในแต่ละหน่วยงาน

เมื่อนำแบบสอบถามไปทดสอบ และวัดความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรของ Cronbach ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น .80 หรือแบบสอบถาม ถ้ามีความเชื่อมั่นร้อยละ 80 นำข้อมูลที่ได้ทั้งหมด มาวิเคราะห์ด้วยเทคนิคทางสถิติ คือ การวิเคราะห์จำแนกประเภท (Discriminant Analysis) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

4. ผลของการศึกษา

จากข้อมูลตัวอย่างจำนวน 1087 คน นำมายิเคราะห์หาค่าสถิติต่างๆ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของงานวิจัยนี้ ในแต่ละข้อดังกล่าวข้างต้น ได้ผลตามลำดับ ดังนี้

ก. ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของตัวอย่างนักศึกษาที่ตัดสินใจประกอบอาชีพราชการ พนวณมีค่าเพียง .15 หรือมีเพียงร้อยละ 15 ของนักศึกษาในสาขาวิชาศาสตร์และเทคโนโลยีที่จะเลือกประกอบอาชีพในหน่วยงานราชการ (ที่เหลืออีกร้อยละ 85 จะทำงานหน่วยเอกชน) เมื่อนำค่าสถิตินี้ไปสูตรในก่อน ประชากร พนวณว่าที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของนักศึกษาที่จะประกอบอาชีพในหน่วยราชการ มีค่า น้อยกว่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของนักศึกษาที่จะประกอบอาชีพในหน่วยงานเอกชนอย่างนีนัยสำคัญทางสถิติ และถ้าพิจารณาในเพศและคณะ จะพนวณว่าเพศชายที่เลือกทำงานราชการมีร้อยละ 65.2 ส่วนเพศหญิงมีเพียงร้อยละ 34.8 และนักศึกษาในคณะวิศวกรรมศาสตร์ที่เลือกทำงานราชการมีเพียงร้อยละ 11.52 ส่วนนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ที่เลือกทำงานราชการมีร้อยละ 20.42

ช. เงินเดือนขั้นแรกที่นักศึกษาต้องการ สามารถสรุปได้ดังนี้ นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ ส่วนใหญ่ คือร้อยละ 41 ต้องการเงินเดือนขั้นแรก 15,000 บาทต่อเดือน และรองลงไปคือร้อยละ 10.72 ต้องการเงินเดือน 20,000 บาทต่อเดือน นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 30.35 ต้องการเงินเดือนขั้นแรก 10,000 บาทต่อเดือน และรองลงไปคือร้อยละ 14.82 ต้องการเงินเดือนขั้นแรก 12,000 บาทต่อเดือน

ก. และ ก. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพในหน่วยงานรัฐบาล หรือหน่วยงานเอกชนของนักศึกษาในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสำคัญความสำคัญของปัจจัยเหล่านี้ การวิเคราะห์จะใช้เทคนิคการวิเคราะห์จำแนกประเภท (Discriminant Analysis) ซึ่งเป็นเทคนิคการวิเคราะห์ตัวแปรหลายตัวแปร มีประโยชน์เพื่อทำการแยกกลุ่มประชากรออกเป็น 2 กลุ่มนี้ขึ้นไป โดยวิเคราะห์ว่ากลุ่มแต่ละกลุ่มที่แตกต่างกันนี้ เป็นจากตัวแปรอะไรบ้าง โดยอาศัยตัวแปรเพื่อแยกจำพวก (Discriminating Variables) หรืออาจกล่าวว่า การเป็นสมาชิกของแต่ละกลุ่มนั้นมีความสัมพันธ์กับตัวแปรอะไรบ้าง โดยมีสมมติฐานว่า "การเป็นสมาชิกของกลุ่มแต่ละกลุ่มนี้จะขึ้นกับปัจจัยเฉพาะของกลุ่ม เทคนิคการวิเคราะห์จำแนกประเภทจะสร้างสมการเพื่อใช้ในการคำนวณแบ่งกลุ่มประชากรเป็นกลุ่มๆ ทุกๆ สมการที่สร้างจะมีสมการมาตรฐาน (Standardized function) เพื่อชี้ให้เห็นว่าตัวแปรใดสำคัญกว่าตัวแปรใด

จากการกำหนดตัวแปรตามไว้เบื้องต้น $Y_i = 0$ เมื่อนักศึกษาคนที่ i ตัดสินใจเลือกทำงานในหน่วยงานรัฐบาลและ $Y_i = 1$ ถ้านักศึกษาคนที่ i ตัดสินใจเลือกทำงานในหน่วยงานเอกชน และตัวแปรอิสระด้วย X_1, \dots, X_p รวมทั้งสิ้น 49 ตัวแปร โดยแยกเป็นตัวแปรส่วนบุคคล ตัวแปรทางครอบครัว และ ตัวแปรทางค่านภาพพจน์ค้าง ๆ ของหน่วยงานราชการและหน่วยงานเอกชน จากการวิเคราะห์ด้วยเทคนิคการจำแนกประเภทแบบขั้นตอน (Stepwise Discriminant Analysis) ปรากฏว่ามีตัวแปรอิสระเพียง 17 ตัว แปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังตารางที่ 2 ค่าในวงเล็บในตารางนี้หมายถึงสัญลักษณ์ของตัวแปรอิสระนั้น ๆ ซึ่งจะมีประโยชน์ในการที่ 4 ต่อไป และสมการที่ได้ให้ค่าสถิติ Eigen Value และค่า Canonical correlation ดังตารางที่ 3 ส่วนค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระทั้ง 17 ตัวที่เข้าในสมการจำแนกประเภทนี้ ค่าดังตารางที่ 4

ค่าในตารางที่ 3 สามารถอธิบายได้ดังนี้ สมการนี้อธิบายการผันแปรของกลุ่ม 1 และ 2 ได้ 0.2256 ได้ค่า Canonical Correlation 0.4291 สูงพอสมควร แสดงว่าตัวแปรอิสระเหล่านี้มีความสัมพันธ์กับตัวแปรกลุ่มพอสมควร ค่า Chi-square มีค่าใหญ่มาก รวมทั้ง P-Value = 0.0000 แสดงว่า กลุ่ม 1 และ 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 2 ลำดับการเข้าสู่การจำแนกประเภทของตัวแปรอิสระต่าง ๆ พร้อมทั้งค่า Wilk's Lamda

ขั้นตอน	ตัวแปร	Wilk's Lamda
1	เงินเดือนที่ต้องการ (V20)	.92239
2	ความมั่นคงในอนาคตของหน่วยงานเอกชน (A4)	.90391
3	ความมีอุดมการณ์ (V16)	.88862
4	โอกาสใช้ความรู้ความสามารถในการหน่วยงานเอกชน (A7)	.87613
5	โอกาสศึกษาต่อของหน่วยงานรัฐบาล (B5)	.86667
6	อาชีพของบิดา (V4)	.85698
7	โอกาสได้ทำงานร่วมกับผู้อื่นในหน่วยงานเอกชน (A11)	.85031
8	โอกาสก้าวหน้าในหน้าที่ในหน่วยงานรัฐบาล (B6)	.84536
9	ความมีลักษณะเป็นตัวของตัวเอง (V14)	.84081
10	ระบบประเมินผลในหน่วยงานเอกชน (A15)	.83553
11	ภูมิสำเนา (V2)	.83057
12	เกรดเฉลี่ย (V3)	.82673
13	การศึกษาของบิดา (V6)	.82360
14	อาชีพของมารดา (V5)	.82005
15	ความมีลักษณะชอบความมั่นคง (V17)	.81858
16	ประเภทการเข้ารับการศึกษา (V11)	.81708
17	ความมีเกียรติและสถานภาพทางสังคมของหน่วยงานรัฐบาล (B3)	.81590

ตารางที่ 3 Canonical Discriminant Function

Discriminant Function	Eigen Value	Percent of Variance	Canonical Correlation	Wilks' Lamda	Chi-square	Sig
1	.2256	100	.4291	.8157	166.537	.0000

ตารางที่ 4 ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระทั้ง 17 ตัว ในสมการจำแนกประเภท

ตัวแปรอิสระ	Unstandardized Canonical Discriminant Function Coefficient	Standardized Canonical Discriminant Function Coefficient
V2	-.3289	-.18228
V3	-.3762	-.15230
V4	.1468	.28587
V5	-.7706 E-01	-.18996
V6	-.4070 E-01	-.16898
V11	-.2208	-.09932
V14	.1412	.19008
V16	-.2128	-.42873
V17	.8423 E-01	.10968
V20	.1359 E-03	.54826
A4	.3764	.27849
A7	.3071	.21326
A11	.1742	.12947
A15	.2982	.20617
B3	-.1293	-.09766
B5	-.2173	-.17642
B6	-.2572	-.18854
Constant	-1.5068	

จากตารางที่ 4 สามารถสร้างสมการจำแนกประเภทได้ดังนี้

$$Y = -1.5068 - .3289V2 - .3762V3 + .1468V4 - .0771V5 - .0407V6 - .2208V11 + .1412V14 \\ - .2128V16 + .0842V17 + .0001V20 + .3764A4 + .3071A7 + .1742A11 + .2982A15 - \\ .1293B3 - .2173B5 - .2572B6$$

จากการพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระต่างๆและค่าเฉลี่ยของตัวแปรตาม(Y)ในแต่ละกลุ่ม ซึ่งมีค่าเป็น -.18219, .19041 ในกลุ่มเลือกทำงานหน่วยงานรัฐบาลและในกลุ่มเลือกทำงานในหน่วยงานเอกชน ตามลำดับ สามารถสรุปได้ว่าตัวแปรอิสระใดบ้างที่มีแนวโน้มจะสัมพันธ์กับค่าตัวแปรตาม Y ได้ดังนี้ ค่าตัวแปรตาม Y = 0 (กลุ่มเลือกทำงานหน่วยงานรัฐบาล) สัมพันธ์กับตัวแปรอิสระต่อไปนี้ คูณ

ล้ำ pena (V2), เกรตเคนลี่ (V3), อาชีพ มารดา(V5), การศึกษานิคิตา (V6), ประเภทการเข้ารับการศึกษา (V11), ความมีอุคุณการพัฒนา (V16), ความมีเกียรติและสถานภาพทางสังคมของหน่วยงานรัฐบาล (B3), โอกาสศึกษาต่อของหน่วยงานรัฐบาล (B5) และ โอกาสก้าวหน้าในหน้าที่ในหน่วยงานรัฐบาล (B6)

ค่าตัวแปรตาม $Y = 1$ (กลุ่มเลือกทำงานหน่วยงานเอกชน) สัมพันธ์กับตัวแปรอิสระต่อไปนี้ อาชีพของบิดา (V4), ความมีลักษณะเป็นตัวของตัวเอง (V14), ความมีลักษณะชอบความมั่นคงไม่ชอบการแสวงโชค (V17), เงินเดือน (V20), ความมั่นคงในอนาคตของหน่วยงานเอกชน (A4), โอกาสใช้ความรู้ความสามารถของเอกชน (A7), โอกาสได้ทำงานร่วมกับผู้อื่นในหน่วยงานเอกชน (A11) และระบบประเมินผลของหน่วยงานเอกชน(A15),

ส่วนการพิจารณาความสำคัญของตัวแปรอิสระหรือปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อตัวแปร Y ในแต่ละกลุ่มสามารถพิจารณาได้จาก ค่าสัมประสิทธิ์ที่ปรับค่าเป็นมาตรฐาน (Standardized Canonical Discriminant Function Coefficients) สรุปผลได้ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ตัวแปรอิสระต่าง ๆ เมื่อเรียงลำดับความสำคัญที่มีต่อตัวแปรตาม Y

ลำดับ ที่	$Y=0$; กลุ่มที่เลือกทำงานหน่วยงาน รัฐบาล	ลำดับ ที่	$Y=1$; กลุ่มที่เลือกทำงานหน่วยงานเอกชน
1	ความมีอุคุณการพัฒนา	1	เงินเดือน
2	อาชีพของมารดา	2	อาชีพของบิดา
3	โอกาสก้าวหน้าในหน้าที่ของหน่วย งานรัฐบาล	3	ความมั่นคงในอนาคตของหน่วยงานเอกชน
4	ภูมิล้ำ pena	4	โอกาสใช้ความรู้ความสามารถในหน่วย งานเอกชน
5	โอกาสศึกษาต่อของหน่วยงานรัฐบาล	5	ระบบประเมินผลของหน่วยงานเอกชน
6	การศึกษานิคิตา	6	ความมีลักษณะเป็นตัวของตัวเอง
7	เกรตเคนลี่	7	โอกาสได้ทำงานร่วมกับผู้อื่นของหน่วยงาน เอกชน
8	ประเภทการเข้ารับการศึกษา	8	ความมีลักษณะชอบความมั่นคงไม่ชอบ แสวงโชค
9	ความมีเกียรติและสถานภาพทางสังคม ของ หน่วยงานรัฐบาล		

จากสมการจำแนกที่ได้ เมื่อนำไปทดสอบการจำแนกหรือทดสอบความเป็นสมาชิกของกลุ่มจะได้ผลการจำแนกถูกต้องร้อยละ 74.49 ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ผลการจำแนกจากคุณด้วยตัวอย่าง (Classification results)

คุณด้วย จริง	จำนวน	คุณด้วยนักศึกษาที่เลือกประกอบอาชีพในหน่วยงาน	
		ภาครัฐบาล	ภาคเอกชน
เลือกทำงานกับหน่วยงานรัฐบาล	125	98 (78.4%)	27 (21.6%)
เลือกทำงานกับหน่วยงานเอกชน	749	196 (26.2%)	553 (73.8%)

หมายเหตุ เหตุผลที่จำนวนรวมทั้งสิ้นไม่เท่ากับ 1087 คน เมื่อจากมีผู้ตอบแบบสอบถามคำตอบไม่ครบถ้วน ซึ่งเป็นข้อจำกัดในการวิเคราะห์ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์จำแนกประเภท

จากตารางที่ 6 สามารถอธิบายได้ว่า จากนักศึกษาทั้งหมดทั้งสิ้น 874 คน เป็นผู้ตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพในหน่วยงานรัฐบาล 125 คน เมื่อใช้สมการ จำแนกที่วิเคราะห์ได้ สามารถทำนายได้ว่า จะเป็นผู้ที่ตัดสินใจเลือกทำงานหน่วยงานรัฐบาล 98 คนหรือร้อยละ 78.4 และจำแนกผิดกันคู่กับตัดสินใจทำงานกับ หน่วยงานเอกชน 27 คนหรือร้อยละ 21.6 และจากตัวอย่างนักศึกษา 874 คนนี้ เป็นผู้ตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพในหน่วยงานเอกชน 749 คน เมื่อใช้สมการจำแนก สามารถทำนายได้ว่าจะจำแนกถูก ต้อง 553 คนหรือร้อยละ 73.8 และ จำแนกผิด 196 คน หรือร้อยละ 26.2

เมื่อพิจารณารวมทั้ง 2 คุณลักษณะ สมการจำแนกนี้มีอัตราจำแนกถูกต้องร้อยละ 74.49

จ. ทัศนคติของนักศึกษาในสาขาวิชาศาสตร์และเทคโนโลยีต่อภาพพจน์ด้านต่าง ๆ ในหน่วยงานภาครัฐบาล และในหน่วยงานภาคเอกชน

จากข้อมูลในส่วนความคิดเห็นต่อภาพพจน์ของหน่วยงานรัฐบาลและเอกชน โดยใช้ข้อมูลในลักษณะเหมือนกันทุกข้อถาม รวมทั้งสิ้น 16 ข้อถามในแต่ละหน่วยงาน เมื่อการวัดใช้ระบบ rating scale (มากที่สุด, มาก, ปานกลาง, ต่ำ, ต่ำมาก) สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ได้ดังตารางที่ 7

ส่วนผลการวิเคราะห์ ความคิดเห็นต่อปัญหาสมองไข้ลดของภาครัฐบาล นักศึกษาถึงร้อยละ 91.5 ที่มีความเห็นว่าควรปรับเงินเดือนข้าราชการให้สูงกว่านี้

5. สรุปและข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลตัวอย่างจำนวน 1087 คนของนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ในสาขาวิชาศาสตร์และเทคโนโลยี พบผลสรุปที่น่าสนใจดังนี้

นักศึกษาเพียงร้อยละ 15 ที่ตัดสินใจจะเลือกประกอบอาชีพในหน่วยงานรัฐบาล (ในขณะที่พิจารณาจากนักศึกษาในคณะวิศวกรรมศาสตร์จะพบว่ามีเพียงร้อยละ 11.52 เท่านั้นที่จะทำงานในหน่วยงานรัฐบาล) ค่าสถิติที่ได้นี้มีการเปลี่ยนแปลงในทางลดลงมากจากผลการศึกษาที่ผ่านมา คือ จากร้อยละ 30.46(4) หรือร้อยละ 30.3(2) และเงินเดือนขั้นแรกที่นักศึกษาต้องการพบร่วมกับความแตกต่างกันใน 2 คณะ กล่าวคือ คณะวิศวกรรมศาสตร์นักศึกษาส่วนใหญ่ ต้องการเงินเดือนขั้นแรก 15,000 บาทต่อเดือน

ส่วนนักศึกษาในคณะวิทยาศาสตร์ส่วนใหญ่ต้องการเงินเดือนขั้นแรก 10,000 บาทต่อเดือน ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกทำงานราชการ คือความมีอุดมการณ์ อาชีพของมารดา โอกาสก้าวหน้าในหน้าที่ราชการ ภูมิ ล้านนา โอกาสศึกษาต่อของหน่วยงานรัฐบาล การศึกษาของบิดา เกรดเฉลี่ย ประ tekst การเข้ารับการศึกษา และความมีเกียรติ และสถานภาพทางสังคมของ หน่วยงานรัฐบาลตามลำดับ ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกทำงานในหน่วยงานเอกชนคือเงินเดือน อาชีพของบิดา ความมั่นคงในอนาคตของ หน่วยงานเอกชน โอกาสใช้ความรู้ความสามารถในหน่วยงานเอกชน ระบบประเมินผลของหน่วยงานเอกชน ความมีลักษณะเป็นคัวของตัวเอง โอกาสได้ทำงานร่วมกับผู้อื่นของ หน่วยงานเอกชน ความมีลักษณะชอบความมั่นคงไม่ชอบแสวงโชคตามลำดับ และผลสรุปเกี่ยวกับภาพพจน์ด้านต่าง ๆ ในหน่วยงานรัฐบาลและเอกชน

ตารางที่ 7 ปริมาณเทียบความคิดเห็นต่อภาพพจน์ต่าง ๆ ของนักศึกษาที่มีต่อหน่วยงานภาครัฐบาลและหน่วยงานเอกชน

ภาพพจน์ในด้านต่าง ๆ	หน่วยงานรัฐบาล	หน่วยงานเอกชน
ระบบเงินเดือน	ต่ำ (51.7%)	ค่อนข้างมาก (61.97%)
ระบบสวัสดิการ	ปานกลาง (40.0%)	ปานกลาง (44.77%)
ความมีเกียรติและสภาพทางสังคม	ปานกลาง (42.7%)	ปานกลาง (61.8%)
ความมั่นคงในอนาคต	มาก (51.7%)	ปานกลาง (57.1%)
มีโอกาสศึกษาต่อ	มาก (44.8%)	ปานกลาง (44.2%)
มีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงาน	ปานกลาง (55.7%)	มาก (50.5%)
มีโอกาสใช้ความรู้ความสามารถ	ปานกลาง (56.1%)	มาก (58.2%)
มีโอกาสใช้ความคิดสร้างสรรค์	ปานกลาง (46.8%)	มาก (53.2%)
มีความอิสระในการทำงาน	ปานกลาง (39.3%)	ปานกลาง (41.9%)
มีโอกาสช่วยเหลือผู้อื่น	ปานกลาง (47.5%)	ปานกลาง (53.0%)
มีโอกาสทำงานร่วมกับผู้อื่นมากกว่า วัดถูกสิ่งของ	ปานกลาง (55.2%)	ปานกลาง (46.4%)
ระบบบริหารงาน	ต่ำ (38.2%)	มาก (56.1%)
ความยุติธรรมในหน่วยงาน	ปานกลาง (46.7%)	ปานกลาง (58.5%)
สภาพการทำงาน	ปานกลาง (51.2%)	มาก (44.4%)
ระบบประเมินผลงาน	ปานกลาง (52.2%)	ปานกลาง (50.2%)
มีโอกาสศึกษาเทคโนโลยีใหม่ ๆ	ปานกลาง (40.9%)	มาก (51.6%)

เมื่อเปรียบเทียบกันในความคิดเห็นของนักศึกษาพบว่ามีข้อควรสังเกตดังนี้ ความคิดเห็นเรื่องระบบเงินเดือน พนบฯ ในหน่วยงานรัฐบาล มีระดับความเห็นในระดับต่ำ ในขณะที่หน่วยเอกสารอยู่ในระดับดีมาก ส่วนความมั่นคงในอนาคต และมีโอกาสศึกษาต่อในหน่วยงานรัฐบาลอยู่ในระดับสูง ในขณะที่หน่วยเอกสารอยู่ในระดับปานกลาง แต่ในหัวข้อการมีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่ การมีโอกาสใช้ความรู้ความสามารถ และการมีโอกาสใช้ความคิดสร้างสรรค์ในหน่วยงานเอกสารอยู่ในระดับสูง ส่วนหน่วยงานรัฐบาลอยู่ในระดับปานกลาง ความคิดเห็นในระบบบริหารของหน่วยงานรัฐบาลอยู่ในระดับต่ำ ในขณะที่หน่วยเอกสารอยู่ในระดับสูง และการมีโอกาสศึกษาเทคโนโลยีใหม่ ๆ พนบฯ ในหน่วยงานเอกสารมีโอกาสสูงกว่าในหน่วยงานรัฐบาล

และผลการวิเคราะห์สำคัญที่มีนักศึกษาที่งรุ๊งรัตน์ 91.5 ที่มีความเห็นว่า ควรจะมีการปรับเปลี่ยนเดือนข้าราชการให้สูงกว่านี้

จากการผลการศึกษาข้างต้น มีข้อควรพิจารณาดังนี้ สัดส่วนของนักศึกษาที่จะเลือกประกอบอาชีพ ในหน่วยงานรัฐบาลมีค่าลดต่ำลงจากผลการศึกษาที่ผ่านมามากถึง 15 คะแนนนั้นจึงน่าจะเป็นดัชนีที่ชี้ถึงความนิยมรับราชการว่า ในปัจจุบันมีค่าลดลงมาก รัฐบาลจึงควรทราบนักศึกษาที่จะเลือกประกอบอาชีพในหน่วยงานรัฐบาล ทางแก้ไขโดยเร่งด่วน สร้างเงินเดือนขึ้นแรกที่นักศึกษาต้องการนั้น เพื่อจากนักศึกษาจะมีเวลาทำงานมากกว่าเดิม คาดคะเนว่า นักศึกษาจะต้องใช้เวลาในการเดินทางไปทำงานมากกว่าเดิม จึงสามารถเดินทางไปทำงานได้สะดวกและรวดเร็ว ทางการศึกษาควรสนับสนุนให้เข้ารับราชการมากขึ้น ก่อให้เกิดความตื่นเต้นและกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น แต่ในทางกลับกัน นักศึกษาที่ไม่สนใจการเข้ารับราชการ ควรได้รับการสนับสนุนอย่างเพียงพอ เช่น การจัดทำโครงการอาชีวศึกษาที่หลากหลาย ให้สามารถเลือกตามความสามารถและความสนใจของตัวเอง ไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษา อาชีวศึกษา ศิลปะ ฯลฯ หรือด้านอื่นๆ ที่นักศึกษาสนใจ จึงจะทำให้เกิดความตื่นเต้นและกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น แต่ในทางกลับกัน นักศึกษาที่ไม่สนใจการเข้ารับราชการ ควรได้รับการสนับสนุนอย่างเพียงพอ เช่น การจัดทำโครงการอาชีวศึกษาที่หลากหลาย ให้สามารถเลือกตามความสามารถและความสนใจของตัวเอง ไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษา อาชีวศึกษา ศิลปะ ฯลฯ หรือด้านอื่นๆ ที่นักศึกษาสนใจ จึงจะทำให้เกิดความตื่นเต้นและกระตือรือร้นในการเรียนมากขึ้น

และท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยได้เสนอแนะให้มีการวิจัยต่อไปในกลุ่มผู้ทำงานในหน่วยรัฐบาลอยู่แล้ว เพื่อทราบปัญหาที่แท้จริงในขณะปฏิบัติงาน ซึ่งผลการศึกษาจะสามารถนำไปเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหา สมองใหม่ได้มากขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

สาวลักษณ์ วงศิลป์ชัย และ นางสาวสุกัญญา ศิริคิฤต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สถาบันวิจัยแห่งชาติที่เก็บความสำคัญของงานวิจัยนี้ จึงได้สนับสนุนทุนอุดหนุนการวิจัยด้วยทุนงบประมาณในปี 2537

บรรณานุกรม

- [1] อามิต พงศ์สุวรรณ ตัวแปรบางประการที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกสถานที่ทำงานของบัณฑิตคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยภูมิภาค มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร พ.ศ.2527
- [2] กองวิชาการ สำนักงาน กพ. ความต้องการในการรับราชการของนิสิตนักศึกษา กรุงเทพฯ สำนักงาน กพ. หน้า 92 พ.ศ.2534
- [3] กองวิชาการ สำนักงาน กพ.ปัญหาการถ่ายเสียงกำลังคนระดับสมองในหน่วยงานราชการพัฒนากรุงเทพฯ สำนักงาน กพ. พ.ศ.2531
- [4] ฤษารัตน์ ธรรมโภณิทร์ การตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนิสิตปีสุดท้ายของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ.2513
- [5] เมญ่า จิรภัทรพิมล ความมุ่งมั่นของนักศึกษาและกระบวนการทางอาชีพของนักศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 4 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ.2517
- [6] พัชราภา วงศ์สุวรรณ สรุปความท่องสัมคมของนักเรียนนายร้อยตำรวจกับค่านิยมในการรับราชการ เมื่อเข้าพ้นวงการต่อจาก มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พ.ศ.2518
- [7] สุชาติ ประสิทธิรัตน์ เทคนิคทางสถิติขั้นสูงสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยไมโครคอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำหรับ SPSS/PC+ เล่ม 3 การวิเคราะห์จำแนกประเภท (Discriminant Analysis) กรุงเทพฯ; ภาพพิมพ์ จำก. พ.ศ.2533
- [8] สุชาติ ประสิทธิรัตน์ และ บรรณิการ์ สุขเกษม โปรแกรมสำหรับ SPSS/PC+ สำหรับเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ.2535
- [9] Mariza J. Norusis SPSS/PC+ Advanced Statistics V2.0 for the IBM PC/XT AT and PS/2 SPSS Inc.
- [10] Donald F. Morrison Multivariate Statistical Methods McGraw-Hill, Inc. pp.269-290, 1990
- [11] Bryan F.J. Manly Multivariate Statistical Methods A Primer Chapman and Hall Ltd. pp.86-99, 1986
- [12] George H. Duntzman Introduction to Multivariate Analysis Sage Publications, Inc. pp.14-17, 107-111, 1984
- [13] William R.Dillon and Matthew Goldstein Multivariate Analysis; Methods and Applications John Wiley & sons, Inc. pp.360-366, 1984